DWY
O
GERDDI
NEWIDDION,

Y gyntaf ar ddull o ymddiddan rhwng y *Prydydd* a'r *Swydydd*, neu un o'r *Philosophyddion*, am yr Arwyddion a'r Rhyseddodau wybrennol, sydd y Dyddiau yma.

Yr ail Gwahoddiad i gloddio ym Maes yr Efengyl, am y Perl gwerthfawr.

O waith ELLIS ROBERTS Cwper *Llanddoged.*

BRITISH MUSEUM

Argraphwyd yn *Nhrefryw* gan Dafydd Jones, tros John Williams. 1776.

Ar y Meſur a elwir Eluſenni Meiſtres, o Ymddiddan rhwng y Prydydd a'r Syvedydd, neu un o'r Philoſophyddion, am yr Arwyddion a'r Rhyfeddodau wybrenol, ſydd y Dyddiau yma.

Prydydd.)

Gwrando'r aſtronomyddiwr gwybodwr Pod,
Ar hyn o brvd, ſy'n ocall Scr y Neloedd,
Ar gyhoedd oll eu gyd,
A wyddoſt wrth lwybre'r planhede'r awr,
A'u diſglair wawr, yn myned trwy'r arwyddion,
Yr achoſion moddion mawr;
I fod'lent ar foreuddydd,
Hynod arwydd digwydd dwys,
I od long iw lle ar gymmylau'r ne,
Ar donnau bartiau o'bwys,
A dau mewn gwiſg wen hyſtry,
Yn 'hedeg hefyd o'i blaen hi,
Ac arch ddu o'i hol yn mynd mewn rhol,
Hynodol hyn i ni.

Philoſophydd.) II

Ti oſynaiſt imi gweſtiwn nas gwn 'as gwiw,
Mo'i feddwl clyw, ond mae'n hynod
Rybudd nefol, i anraſol ddynolryw;
Mae'r Arglwydd yn arferol o'i lesol lad,
Roi rhyl u ld rhad, i gymmell ei dr garedd,
Yn brudd laidd cyn eu brad;
Y Sodomiaid a rybuddiodd,
Dau ddanfonodd ef i'r fan,
O'u haſlan daith ni chym'rent nwaith,
Mo'r rhybudd maith i'w rhan
Mae'r long a'r arch ddu ſalw
Yn arwyddo meirw ar dir a mor,
Rhyw ſywyd blin ſy'n awr i' drin,
Toſt erwin yw y ſtor.

Pryd.)

Pryd.) III

Gwrando di *Sywedydd* a'i lonydd lun,
Wyt oneſt un, am y flwyddyn hon ſ'leni,
Pa beth a dd'wedi ddyn;
Fe dd'wedodd dy gydfrodyr rai mawr bu amſth,
Pan ddae'r tri faith, o ffigurs neſſa i neſſa,
Yn oed Criſt wiwdda'i waith,
A hynny fydd ar fyrder,
Pwy wyr pa ddigter yna ddaw:
Dod gownt ddyn pe'r wrth riwl y Ser,
O'n trymder prudd-der braw:
Pa beth a fu yn y dyddie,
Pan oedd tri phumpie, yn yr oese am Griſt;
A'r tri chwech yn llu pa'r fyd a fu,
Ar ol hynny i'w draethu'n driſt.

Philoſ.) IV

Bydd hon yn flwyddyn chwer'der o drymder dra,
A myrdd yn gla, ac aml gyrph y meirwon,
O fewn cyrion 'merica;
Pan fu'r rai ffigur pumpie bu'r diodde dwys,
Ar brenhiau pwys, rhoed miloedd o griſt'nogion,
Rai gwaelion dan y gwys;
Rhai lifiwyd rhai a dorrwyd,
Rhai a daflwyd i boeth dân:
Tri chwech pan fu y lladdwyd llu,
A'u taflu i'nynnu wna'n;
A dau can mil a ladded,
Yn ſeirw eu rhodded hwy'n yr hwyr;
A'n Pen dinas ni mawr oedd y cri,
Fu'n ymmyl llofgi'n flwyr.

Pryd.) V

Rhyw ddiſgwyl blin ofnadwy ſy'n arlwy i ni,
Yn dy eiriau di, oni attal Duw'r gwirioneddi,
Y chwerwedd greuwedd gri;
Gwae'r wlad a fynych becho gwae fyth'n fyw,

Ddydd

Ddydd digter Duw, daw drygau anesgorol,
I'r aflan ddyrol ryw;
Lin pechod gwaedlyd pare,
Mae'i lun a'i liwie yn yr awyr las,
A hyn yn siwr ar dir a dwr,
A bare'r cynnwr cas:
Mae arwyddion yn 'r haul hefyd,
O flaen rhyw adfyd c'ledfyd cla,
O tin Duw tri fo'n maddeu i ni,
Ded in ddaioni da.

Philos.) VI

Mae'n pechod wedi addsedu am hynny o hyd,
Rhodd Duw ryw bryd, ddwys ddyrnod trwm pan (dele,
Ar ol gaddo gin euro cy'd:
O gy'ch ar haul fel gwiegys rhyw enfys oedd,
Yn gaddo ar goedd, oni ettyl y Gorucha,
Daw'r tosta blina bloedd:
Mae'r haul yn blino'n t'wyrnu,
I bawb sy'n pechu heb se.lu fyth,
Oni thrown cyn hir Duw a'n tyr o'r tir,
Fe a'n chwelir tra fo chwyth:
Geill bod dydd barn yn aros,
Yn awr yn agos attom ni,
Nid oes fawr heb rol o'r dyddiau'n ol,
Wrth'reol un a thri.

Pryd.) VII

Ni wyr un uchel athro saint etto sydd,
Cyn dele'r dydd, daw'r Iesu ar gymmylau,
A'r seintiau goreu heb gudd;
Pryd hyn y can yr Udgorn mingorn mawr,
Clyw'r meirw o'r llawr, mewn moment bach
Yn sicr y gwelir yno i gwawr;
Yr hen ddaear yn ymddodor,
A'r mor yn esgor meirw yn ol,
A'r nedwar gwynt o'u eithafoedd hwynt,
I'r helynt hon mewn rhol: Nia

Nis gwyr ond Duw ei hunan,
Pa bryd y deuan o'r geulan gaeth,
A'r geren a wŷr rhoed atteb lwyr,
O ferwythe'r tynwyr ffraeth.

Philoſ.) VIII

Yn ol yr hen *Aſtronomyddiaeth* gwybodaeth hyw,
Am ddydd barn Duw, a'e urir wrth yr wythnos
Dymareſ achos yw;
Chwe diwrnod a roed yntli i'n llonni'n llawn,
A gwei hio gawn, a'r ſeithfed dydd,
yr Arglwydd trag wyddol edwydd ddawn;
Rhowch ſil am bob dydd cyſa,
O r wythnos ma'n bara i'r byd,
A'r ſeithfed dydd y farn a fydd,
Os peru er cynnydd cŷd;
Y mil blynyddoedd cyſa,
Gerbron y Duw doetha fel un dydd,
I gredu i'r Ion fel y mae'on,
Duw dyro ffydd ion ffydd.

Pryd.) IX

I ba ddydd barn pan ſyrth i'n taro o'r tir,
Mae angen'u'n wir, yn hynod i'n gwahanu,
Daw lynny cyn pen hir,
Nid hwyrach cyn pen *deuddydd neu'r trydydd* triſt
Daw'r gauſedd giſt, rhy fyr yw amſer felly,
I alaru i grefu ar Griſt;
Mae llawer yma heddyw,
Ddaeth yn hoff hoyw i gadw ffair,
Na ddont mwy o'u lle i droedio un dre,
Ymron amme'r gore gair;
Bydd dau o dyllau dyfnion,
Lle mae'r golygon wiwlon wedd,
A'r corph a fu'n harddu'r llu,
yn pryfur bydru yn y bedd.

Philoſ.

Philoſ.) X

Fe ddaw mawr dan o'r dwyren yn ſellten fawr,
I loſgi'r llawr, ſe aiff yn wynias ffagle,
Y tryſore gore i gwawr,
Fe neidiff y mynydde a'r greigle gre,
Pob un o'u lle, ſe ſyrth yr haul a'r lleuad,
I lawr o nodded ne;
A'r eigion mawr yn rhno,
A'i donne'n rhwygo yn ſuddo'n ſerth,
A'r dynion llawn o'r dy'g a'r dawn,
Yn egwan iawn eu nerth,
A'r lleill a fydd yn llwgu,
Gan ofn yn crynu ac iw ſynnu ſenn,
Rhag codi'n driſt o'r gaufedd giſt,
Gwell 'morol Criſt *Amen.*

TERFYN.

CERDD II.

Gwaſoddiad i gloddio ym Maes yr Eſeinyl, am y Perl gwerthfawr, ar Feſur a elwir,

Duw gadwo'r Brenin.

Dewch-ddowch o'r un duedd i faes y gwirion-eddau,
Ceweh ynti'o ſo fawredd i fyw,
Dewch, dafuried pob calon ym maes y perl tirion
I ſel gwiſion da doethion i'w Duw,
Doed pawb yn foreuol i dyddyn dedwyddol,
I ymorol holl bobl y byd,
A gwerthwch bob elw i brynu'r maes hwnnw,
Fe'ch ceidw chwi'n ddoyw yno o hyd,
Pan loſgo'r dyffrynnoedd, rwi'n adde a'r mynyddoedd,
A dyfroedd y'moroedd rai maith,
Chwi fyddwch ddiogel ym maes y Duw Iſrael,
Byddwch yn gaſel i'r gwaith.

DOWEL

II

Dowch dowch mai n rhobwyr na ſefwch yn ſegur
Mae yntho fo gyfur iw gael,
Llewyrch i'ch llwyddiant amyredd a mwyniant,
Yn bendant a ſiriant ddilfael,
Gwerthwch bob aflwydd gotyd ac awydd,
Trwy'r Arglwydd o newydd ymwrewch,
Na oedwch mae'n beryg am dryſor cuddiedig,
Oran un bendigedig a gewch;
Iel ydyw fo o ſiefwydd o gariad yr Arglwydd,
Doed pawb yn gyfarwydd i'r ſan,
Fe hardda bob wyneb yngwlad trag'wyddoldeb,
Daw undeb a rhwydd-deb iw rhan.

III

Dowch gwerthwch bob gwagedd,
A phrynwch wirioredd,
Diddiwedd yw mawredd y maes,
Ni ddichon dim lwyddo i'i tawl nad el yno,
Gwae etto'n ol ceiſio a naccaes;
A leddyw yw'r diwrnod i tawrwych gyfarfod,
I gaffael gollyngdod yn llwyr,
Gwaith peryg yw cyſgu ac addo mynd foru,
Rwi'n ofni bydd hynny'n rhy hwyr;
Mae'r Arglwydd yn gaddo am gledde rhai i glo-
Wel chwiliwn am dano yngair Duw; (ddio,
Mae'n berl o fraint hyfryd i gynnal ein gwynfyd,
A bar ini fywyd i fyw.

IV

Gwerthwch bob yſig o war ddarſodedig,
Mae byd bendigedig a gewch,
Am berlau'r gwirioredd ym maes Duw far&-
Mewn mawredd yn iredd ymwnewch, (edd,
Na chollwch mo'ch gafel ar 'ddewid Duw Iſrael,
Diogel yw'r chweddel i chwi,
Ymroddwch i weithio mae perl iw gael yno,
Mewn moddion da gryno digry:

Mae perl yn goleuo mewn t'wyllwch lle bydde
Nef a'i bro fo'n llw ddo pob llaw,
I fyned i gloddio yn dyner am dano,
Heb flino nes treio'r maes draw.

V

Dowch brŷnwch faes hyfryd ſef yntho mae lyw
A gwi'lwch droi'n embyd yn ol, (y
Rhag bod eich diweddiad yn waeth na'ch dech
A marw i droteddiad fel *Sol*; (teuad
O rhoddwch eich dwylo ar arad Duw yno,
Gwiliwch chwi flino mae'n flot,
Edrychwch o dautu rhag ofn cael eich denu,
A chofiwch am lotu gwraig Lot;
Gwi'liwch droi'n ſolion fel ci at ei chwdion,
Neu'r hwch i'r dom gretto'r dim gras,
Rhag ofn i ange'ch dal ar ich ſiwrne,
A'ch ſudo chwi i loere nid bas.

VI

Gair Duw yw'r maes hyfryd a *Chriſt* yw'r ner
Ac yntho mae gwyntyd iw gael; (hefyd
Yngair y gwir lonedd y ceir y mab ſanctedd,
Trugaredd a mawredd a mael;
Ac nid ar haneſion mae cael y lon cyſion,
Oni fydd yn y galon heb gel,
Yn bennaf rheolwr wych odiaeth Iachawdwr,
Cyfryngwr yn ſwccwr yn Sel:
Yr Arglwydd a'ch llwyddo i fyned i weithio,
Na byddoch chwi'n ſuddo dan ſenn,
Ym maes y Duw nefol,
Cewch waith yn drag'wyddol,
Ow ceiſiwch ymorol *Amen*.

DIWEDD.

BRITISH MUSEUM 13 E 180